La dreta catòlica a Catalunya

A Catalunya l'amalgama del catolicisme conservador pugna amb el progressisme catòlic per aconseguir l'hegemonia eclesial perduda. Amb una forta i complexa xarxa de suports i organitzacions, la dreta catòlica catalana emergeix de la mà de l'unionisme i la unió sagrada amb l'espanyolisme.

Reportatge de ***Borja Vilallonga***

Processó de Sant Josep dels Pobres organitzada per Jóvenes de San José el passat 19 de març de 2017.

El catolicisme és un món de fronteres. Malgrat la jerarquia i l'obediència que impregnen l'estructura i el pensament catòlics, l'Església es troba profundament fragmentada en múltiples faccions. Al dellà d'aquesta atomització, les definicions són canviants i l'atribució d'una idea a una facció eclesial depèn de la perspectiva o criteri escollit.

Avui el Principat encara dos grans fenòmens. D'una banda la secularització de la societat; de l'altra, l'explosió de la diversitat religiosa. Ambdues dinàmiques tenen un efecte únic: la fi de la majoria social del catolicisme a Catalunya. El símptoma més recent d'aquest esfondrament de l'Església catòlica s'ha manifestat en la dràstica caiguda dels matrimonis religiosos. El primer semestre només van ser el 4% del total. Una conseqüència menys evident però encara més impactant és la manca de vocacions sacerdotals a les diòcesis catalanes i l'envelliment accelerat del clergat. Això suposa una absoluta manca de relleu, la inevitable agrupació de parròquies en un sol rector, i l'assumpció d'un rol litúrgic actiu i celebrant per a uns laics escollits.

Catalunya no és un cas aïllat en aquesta tendència, però sí que és un dels països on es manifesten de manera més radical. Davant aquesta realitat imparable i quasi irreversible, la divisió del catolicisme s'accentua. En els darrers decennis el camp conservador coincideix a simplificar el discurs en l'argument següent. El model d'Església sorgit d'una interpretació progressista del Concili Vaticà II —*hermenèutica de ruptura*— ha menat a la desertització de la vida catòlica i posa en perill la seva continuïtat. Per contra, una interpretació conservadora del Concili —*hermenèutica de la continuïtat*— ha permès que el catolicisme continuï viu, dinàmic i creixent. Ho hauria fet segons unes pautes doctrinals i de vida molt més tradicionals. És en aquest discurs de la supervivència que es pot identificar el catolicisme conservador avui.

Dins el catolicisme conservador no hi ha, ni de molt, una visió homogènia de quina hauria de ser la direcció de l'Església. La seva divisió es pot intuir per mitjà d'un criteri addicional. Quan el discurs ofereix una crítica dels papes Pau VI, Joan XXIII i, en menor mesura, Joan Pau II; quan el papa Francesc és obertament detestat; quan es critica tota mena de compromís amb el món modern; quan s'identifiquen els hipotètics errors o clarobscurs del Concili Vaticà II; quan la litúrgia fa servir el llatí i hi ha profusió de ritualisme... es tracta de tradicionalisme catòlic. Tant el catòlic conservador com el catòlic tradicionalista poden mantenir una aliança tàctica. Però les diferències de fons, especialment les litúrgiques, són una font de discrepàncies constant que fracturen la fràgil aliança.

A l'Església catalana hi ha encara més factors en joc. La qüestió nacional és el gran element distorsionador. Tanmateix, no es pot aplicar una nítida equivalència entre catolicisme conservador i nacionalisme espanyol. Això és especialment cert entre els membres dels anomenats *nous moviments*. Es tracta d'organitzacions catòliques doctrinalment ortodoxes amb una visió conservadora de la vida eclesial. Els seus membres estan avui més dividits que mai per la qüestió nacional —amb la presència d'independentistes i tot. A mesura que hom es va desplaçant cap a la dreta i cap al tradicionalisme catòlic, l'adscripció amb el nacionalisme espanyol és molt més clara i militant.

El nacionalisme espanyol que adopta l'heterogeni món del catolicisme conservador oscil·la entre el que és més genuïnament nacionalcatòlic franquista i el que cerca una idiosincràsia o preeminència catalana en la comprensió de la idea d'Espanya. Entre d'altres, alguns carlins residuals es poden incloure en aquesta segona categoria. El que realment uneix l'amalgama espanyolista del catolicisme conservador és el seu rebuig frontal al predomini del nacionalisme català i l'independentisme en l'església —notablement en l'estructura oficial clerical. La tesi que avancen és que la infiltració catalanista en l'Església es va unir al progressisme eclesial per formar un catolicisme alternatiu deformat que no segueix les ensenyances de Crist i la seva Església. El nom de fortuna que la facció conservadora empra per distingir aquests catòlics és el de *nacionalprogressisme*. Denuncien que una gran part del catolicisme català ha substituït la fe →

El resistencialisme integrista cerca de preservar intactes les essències del nacionalcatolicisme a l'espera de l'assalt social i eclesial.

→ verdadera pel nacionalisme i una espiritualitat cristiana heterodoxa influïda pel *New Age*. En aquesta crítica, rebutgen la militància catalanista de preveres de les diòcesis catalanes, la implicació oficial o oficiosa dels diferents nivells de la jerarquia eclesiàstica en el dit *procés*, i l'obertura a la diversitat religiosa i un diàleg interreligiós del qual s'adopten formes cultuals i de pregària alienes a la tradició catòlica.

La cara visible i altaveu del catolicisme conservador català ha estat el popular blog Germinans Germinabit. Nascut el 2007, Germinans és un grup anònim de clergues i laics catòlics de Barcelona i la rodalia que denuncien el rumb de Barcelona i les altres diòcesis catalanes. La seva activitat principal és la crítica directa, càustica i ben informada amb rumors i xafarderies de la Barcelona catòlica. Amb el temps, Germinans ha desenvolupat seccions d'homilètica, litúrgia, història eclesiàstica i propaganda antiavortista. La seva xarxa de contactes tant a l'Estat espanyol com a Roma ha permès als autors de tenir un nivell de coneixement exclusiu de molts temes, concretament de l'elecció de bisbes a Catalunya.

La denúncia de Germinans s'ha centrat molt especialment, amb una gran duresa retòrica, contra el cardenal-arquebisbe emèrit de Barcelona Lluís Martínez Sistach. Amb atacs personals i un gran seguiment de l'activitat i direcció del pontificat de Sistach, Germinans es va convertir en l'obsessió del cardenal. El 2013, en la fixació per destruir Germinans i descobrir-ne els autors, Sistach va dur els anònims autors del blog als tribunals per usurpació de l'estat civil i de falsedat continuada en un document mercantil. Germinans va ser absolt. Amb l'arribada d'Omella a la càtedra de Sant Pacià de Barcelona el 2015, Germinans ha realitzat una aproximació al nou arquebisbe, amb un resultat ambivalent. El passat mes de febrer, Germinans denunciava l'enèsim intent de persecució contra els autors del blog i el seu entorn. Xavier Moretó, rector de la parròquia barcelonina de Sant Ignasi i membre de la cúria judicial donava la primícia que s'estudiava l'excomunió dels membres de Germinans.

La caça de bruixes per descobrir els anònims autors de Germinans va ser l'única resposta que es va donar des de la cúria diocesana de Barcelona i els sectors progressistes atacats pel blog. Es van crear contrablogs, es van repartir fulls volants a les parròquies, es van publicar llistes i més llistes dels possibles autors. Més que la dedicació de la Sagrada Família i el projecte de la Nova Evangelització, el que ha marcat el pontificat de Martínez Sistach ha estat Germinans. El ràpid ascens de Germinans ha acabat empetitint la tasca catòlica conservadora de Josep Miró Ardèvol, antic diputat fos en català. Amic i col·laborador d'Antoni Maria Alcover i el seu diccionari, va participar als Jocs Florals de Barcelona —i els va acollir a Perpinyà quan les autoritats espanyoles els van prohibir el 1902.

Carselade va ser una figura que va contribuir a reconstruir el vell Principat fracturat entre Espanya i França. La seva missió no solament tenia un abast religiós, sinó que relligava el catalanisme del sud i l'occitanisme. Perpinyà n'era l'epicentre, la terra de trobada. A nivell eclesial, això va convertir la diòcesi d'Elna-Perpinyà en un aiguabarreig de catolicisme català i catolicisme francès. Actualment, del llegat catalanista de Carselade du Pont, no en queda res —l'excepció és l'aïllada comunitat benedictina montserratina de Sant Miquel de Cuixà. Eclesialment parlant, Perpinyà no podria ser més francesa.

La dinàmica de la vida catòlica nord-catalana segueix les mateixes pautes que la resta de França. La fractura entre catolicisme progressista i conservador és viva i pugna per governar la direcció de l'Església diocesana. Després del pontificat d'André Fort (1996-2002) —conservador i moltes vegades alineat amb els tradicionalistes—, van venir André Marceau (2004-2014) i el bisbe actual, Norbert Turini. Tant Marceau com Turini s'adapten més al centre equilibrista de moda a la Conférence des Évêques de France. Cap d'aquests tres bisbes no ha tin-

⊕ PERPINYÀ, LA FRANCESA (ECLESIALMENT PARLANT)

L'any 1900, el gascó Juli de Carselade du Pont va ser consagrat bisbe d'Elna-Perpinyà. Anomenat *Bisbe dels catalans*, el seu pontificat de 32 anys va transformar culturalment la diòcesi de la Catalunya Nord. Carselade va aprendre el català i va manar que tota la predicació del

Custodio Ballester, a la foto del passat 27 de gener en una manifestació de Somatemps, s'ha convertit en la veu més contundent de la dreta catòlica contra l'avortament. Freqüenta des d'antics legionaris espanyols a veterans de la División Azul. El temple expiatori del Sagrat Cor del Tibidabo de Barcelona ha estat i és un dels reductes litúrgics de la dreta catòlica catalana, especialment la seva adoració perpètua.

JORDI BORRÀS

JORDI BORRÀS

tat convergent i conseller de la Generalitat. Així i tot, les plataformes de Miró, E-Cristians i Forum Libertas, continuen actives en la seva croada pels valors catòlics en la societat catalana.

El desgel que havia de suposar Omella va dur alguns dels col·laboradors del blog a fer pública la seva identitat. Així, els sacerdots Custodio Ballester i Francesc Espinar van fer el pas endavant, seguits per Oriol Trillas. Ballester és la veu antiavortista del blog, ex-legionari i un controvertit rector a l'Hospitalet de Llobregat que omple les seves litúrgies de simbologia espanyola, militants d'extrema dreta i legionaris. A més, ha organitzat homenatges a la División Azul de Franco, el cos expedicionari que va lluitar amb els nazis contra la Unió Soviètica. Francesc Espinar porta la secció litúrgica, defensa la missa tradicional en llatí, i és rector a Santa Coloma de Gramenet. Oriol Trillas i Mariano Arnal completen els noms que han deixat l'anonimat. Trillas és advocat i la veu més anticatalanista de Germinans. Per la seva banda, Arnal va ser l'únic nom —juntament amb els d'Ana Becerril i Mario Solsona— que Sistach va ser capaç de descobrir i dur als tribunals. Encara queda la incògnita de saber qui és el fundador de Germinans, l'incisiu *Prudentius de Barcino*. En els blogs anti-Germinans corren informacions no contrastades que han apuntat tant al mateix Espinar com l'ex-televisiu Padre Apeles, o l'alt càrrec diocesà i rector de Pedralbes, Jaume Gonzàlez-Agàpito.

Germinans no hauria pogut ser el que és sense una xarxa de complicitats i un substrat conservador i tradicionalista. Els membres de Germinans sempre afirmen que són un grup d'amics petit i sense mitjans. Així i tot, han aconseguit una gran audiència i una influència important a la diòcesi i al defora. La seva importància es pot mesurar per la reacció de Sistach i la facció progressista. Germi- →

gut la més mínima sensibilitat catalanista. Turini ha consolidat i ampliat l'apostolat del catolicisme tradicionalista a Perpinyà, representat per la Fraternitat Sacerdotal de Sant Pere (FSSP). L'FSSP és la principal congregació sacerdotal catòlica de difusió de la missa tradicional en llatí, segons els llibres litúrgics de 1962.

D'ençà del 2015, l'FSSP compta amb el control quasi exclusiu de l'església de Sant Mateu al centre de Perpinyà. Després de l'expansió duta a terme pel sacerdot bordelès Sébastien Dufour, l'FSSP disposa d'un lloc de culte privilegiat per al tradicionalisme perpinyanès. Grans famílies catalanes terratinents, pied-noirs, militars, i militants d'Action Française i el Front National nodreixen els fidels que donen suport a l'apostolat.

L'apropament més clar amb el fet nacional català es va dur a terme amb Dufour. El 2010, durant poc menys d'un any, Dufour va ser el celebrant d'un avortat apostolat de missa tradicional en llatí a Barcelona. Amb l'aprovació de Jaume Gonzàlez-Agàpito, rector de Santa Maria Reina de Pedralbes, es va realitzar per primer cop a Barcelona i de manera regular una missa tradicional dominical amb coral gregoriana i orgue. Dufour va posar especial èmfasi en la predicació en català i la fusió de l'espiritualitat tradicionalista francesa amb la identitat catòlica catalana. El darrer prevere de l'FSSP amb sensibilitat catalanista va ser Guilhem Mirieu de Labarre —de l'aristocràcia legitimista gascona i peitovina. Mirieu de Labarre va ser traslladat a un altre apostolat de l'FSSP el 2014.

A partir de 2014, l'FSSP de Perpinyà va optar per un perfil més folkloritzant del fet català. Amb els sacerdots Benoît Maître, Nicolas Bonechi i Joseph de Castelbajac, l'aproximació eclesial i identitària és plenament francesa. En una idèntica direcció es mou el món lefebvrià de Perpinyà.

La dreta catòlica té predilecció per l'ús dels ornaments litúrgics tradicionals, especialment el sobrepellís blanc tancat per dos cordons rojos anomenats *escanyavicaris*.

→ nans ha esdevingut la cara visible de tota una xarxa d'institucions, organitzacions i grups eclesials de Barcelona i rodalia. La seva comprensió i la posició discreta i privilegiada d'alguns dels seus membres és el que ha permès la creació d'un autèntic contrapoder eclesial —amb una clara connexió amb el catolicisme conservador espanyol.

El nivell més alt de complicitat —ja sigui directe o indirecte— prové d'una part de l'episcopat català. Es tracta d'una complicitat públicament mai mostrada ni demostrada. Tant les crítiques del sector progressista, com els mateixos elogis i connexions de Germinans apunten al ja difunt cardenal-arquebisbe de Barcelona Ricard Maria Carles i els bisbes de Terrassa, Josep Àngel Saiz Meneses, i Vic, Romà Casanova. Saiz Meneses prové de l'entorn dels anomenats *toledans*, seminaristes barcelonins que van marxar a Toledo per rebre una formació més ortodoxa i conservadora amb el cardenal-arquebisbe de Toledo, Marcelo González —qui va ser també arquebisbe de Barcelona durant quatre anys. Per la seva banda, Casanova és deixeble de Carles —el seu bisbe a Tortosa, qui el va ordenar sacerdot i qui el va consagrar bisbe. El membre de Germinans, Francesc Espinar, es va formar uns anys al seminari de Tortosa de Carles, juntament amb el Padre Apeles.

Els conservadors tenen una presència àmplia al món parroquial. És el que Germinans ha anomenat "les parròquies germinants". Es tracta d'esglésies on l'apostolat és tradicional, amb litúrgia convencional i fidel als llibres litúrgics i amb predicació conservadora i poc o gens catalanista. La llista de parròquies inclou tant membres reconeguts o suposats de Germinans (Espinar a Santa Coloma de Gramenet o Ramon Corts a l'Eixample barceloní) com persones sense cap relació (Joan Costa Bou al Raval barceloní o Santiago Bueno a Galvany de Barcelona).

Amb tot, l'autèntica força del catolicisme conservador rau en una complexa xarxa de grups i organitzacions.

Si Germinans és una mena de portaveu a Internet dels catòlics conservadors, la Universitat Abat Oliba (UAO) n'és el punt de trobada —i eventualment també la seva universitat. L'UAO i tres universitats espanyoles més depenen de la Fundación Universitaria San Pablo-CEU. L'embrió de tot aquest conglomerat universitari catòlic és el Centro de Estudios Universitarios fundat el 1933 a Madrid per l'Asociación Católica de Propagandistas. Els *propagandistes* són els que sostenen un paraigua d'estudis superiors en els quals es troben moltes tendències del catolicisme conservador. Així, l'UAO rep un influx d'estudiants provinents dels nous moviments com el Camino Neocatecumenal o Comunione e Liberazione. L'Opus Dei no participa d'aquesta estructura i disposa de la seva pròpia universitat: la Universitat Internacional de Catalunya (UIC). Els nous moviments no són necessàriament conservadors en si, però hi tenen una especial predisposició, notablement l'Opus Dei.

Una de les peculiaritats de la Universitat Abat Oliba és l'arrelament de l'anomenada Escola Tomista de Barcelona. Aquesta escola es construeix al voltant

⊕ BENET XVI I LA MISSA TRADICIONAL

L'any 2007, el papa Benet XVI va publicar la carta apostòlica *motu proprio* "Summorum Pontificum" que establia un nou marc legal per a l'ús dels llibres litúrgics de 1962 —immediatament anteriors a la reforma conciliar. Externament, el tradicionalisme catòlic s'identifica principalment per una litúrgia en llatí, ricament ornada, i amb un complex ritual afaiçonat per l'acumulació de segles d'una Església triomfalista. Benet XVI va definir la litúrgia tradicional de Joan XXIII amb el nom oficial de *forma extraordinària del ritu romà*, oposada a la litúrgia renovada de Pau VI, avui considerada la *forma ordinària del ritu romà*. Amb aquest nou marc legal de regulació de la litúrgia i celebració dels sagraments, s'acontentava una minoria activament militant de l'Església. Alhora, se cercava l'apropament dels lefebvrians que van ser excomunicats per Joan Pau II el 1988 (el 2009 el Vaticà va aixecar les excomunions als bisbes lefebvrians).

El nou ordenament legal litúrgic de l'Església romana no buscava només un apaivagament tradicionalista. La intenció de Benet XVI anava més enllà: formava part de la seva concepció de l'*hermenèutica de la continuïtat*. Amb aquest concepte, Ratzinger—que no poques vegades havia celebrat la missa tradicional abans de ser papa—, definia una interpretació profundament orgànica del magisteri i tradició de l'Església en l'abans i el després del Concili Vaticà II. En el que s'ha anomenat la *restauració benedictina* (de Benet XVI), la missa tradicional és l'encarnació d'una espiritualitat, doctrina, disciplina, estil de vida, i *Weltanschauung* clarament provinents d'un passat preconciliar i una lectura conservadora del concili. Benet XVI estava reconeixent que hi podia haver dues expressions de la *lex orandi* catòlica en una sola *lex credendi* —una doctrina, però, interpretada a la llum de la tradició.

Els efectes de la "Summorum Pontificum" no es van fer esperar. No solament va contribuir a una normalització i institucionalització del món catòlic tradicionalista, sinó que va obrir la litúrgia antiga a qualsevol fidel o grup de fidels que en demanés la celebració. Al mateix temps, va contribuir a donar absoluta llibertat als sacerdots per celebrar amb els llibres litúrgics de preferència. Tota una generació de vocacions sacerdotals va quedar imbuïda per aquesta mesura de Benet XVI. Aquest renaixement tradicional contrasta amb el tarannà i l'actitud del papa Francesc, que ha retornat a una pràctica més restrictiva i restringida de la forma extraordinària. En el fons, la missa tradicional va acabar essent ja sigui una moda catòlica ja sigui una primavera eclesial carca avortada per la ventada social i populista de Francesc.

dels difunts catedràtics de metafísica de la Universitat de Barcelona, Jaume Bofill i Francisco Canals. Els tomistes tenen un pes rellevant al departament d'educació i humanitats de l'UAO. Enrique Martínez, deixeble de Canals, n'és el líder visible. A banda del pes docent, els tomistes de l'UAO s'organitzen en l'Institutum Sancti Thomæ in Balmesiana. El mateix Martínez n'és el director i incorpora altres professors de l'UAO com Miguel Ángel Belmonte, Alessandro Mini i Emili Boronat. L'ex-rector de l'UAO i deixeble de Canals, José Maria Alsina Roca, clou la llista.

Canals és el far intel·lectual no solament de la filosofia tomista més tradicional a Barcelona, sinó també de la teologia integrista. Una de les seves contribucions és sobre el paper de sant Josep en l'esquema de la intercessió i mediació del pla salvífic de Crist i la seva Església. A *San José, Patriarca del Pueblo de Dios* (1994), Canals hi exposa la seva elaborada teoria del rol de Josep com a pare de l'Església i protector seu. Aquesta teologia entronca amb la devoció josefina del segle XIX que Joan XXIII va institucionalitzar. Igualment, Canals és un gran crític del catalanisme i en denuncia la maldat anticatòlica, liberal i atea, que dissol el "sa patriotisme espanyol i regionalisme català" de Balmes i Torras i Bages. Al recull de textos *Catalanismo y tradición catalana* (2006), Canals hi exposa la seva tesi d'èxit en l'espanyolisme més catòlic i més carlí.

L'obra de Canals no es pot entendre sense el seu gran exèrcit de deixebles, el privilegiat ressort de poder universitari de la seva càtedra a la Universitat de Barcelona i la seva vinculació a Schola Cordis Jesu. Schola és una secció de l'organització de pregària Apostolat de l'Oració. El jesuïta mallorquí Ramon Orlandis va fundar Schola a Barcelona el 1940. Canals va ser membre actiu de Schola fins a la seva mort. Va ser i és un centre de trobada, pregària i de formació integristes. Schola Cordis Jesu, com l'Institutum Sancti Thomæ, té la seu a la Balmesiana de Barcelona.

La Fundació Balmesiana és una institució diocesana barcelonina encomanada als jesuïtes. Coneguda com a "Biblioteca Balmes" als anys 1920 i 1930, el seu animador va ser el jesuïta catalanista Ignasi Casanovas. La biblioteca havia de ser l'embrió dels primers estudis universitaris catòlics a Barcelona. Amb Eudald Serra, Casanovas també dirigia la popular editorial devocional catòlica en català Foment de Pietat. Assassinat Casanovas durant la Guerra Civil, després del conflicte el seu llegat va passar a mans del sector integrista dels jesuïtes i es va espanyolitzar. Malgrat els intents de Martínez Sistach de prendre aquest bastió catòlic conservador, tots els moviments van ser avortats. Schola Cordis Jesu i l'Institutum Sancti Thomæ han controlat i controlen encara la institució. Només la biblioteca se n'escapa i és dirigida pel rector de la barcelonina parròquia de la Concepció, Ramon Corts. Com hem apuntat més amunt, en el passat Corts ha estat situat dins l'òrbita de Germinans. →

L'arquebisbe de Barcelona Juan José Omella i el rector del seminari diocesà Josep M. Turull reben els organitzadors de la processó de Sant Josep dels Pobres a la Sagrada Família. Com el seu predecessor, Omella ha normalitzat i revestit de respectabilitat la gran demostració de força pública de la dreta catòlica. A sota, en primer pla, Marcos Vera, president de Jóvenes de San José, la marca blanca barcelonina del conglomerat d'organitzacions integristes fundades pel Padre Alba.

→ Tornant a la Universitat Abat Oliba, un altre sector que hi és representat és el carlisme. El professor Javier Barraycoa n'és l'exponent més rellevant. Segons informacions del fotoperiodista Jordi Borràs al seu llibre *Desmuntant Societat Civil Catalana* (2015), Barraycoa ha estat secretari de la junta regional de la Comunión Tradicionalista Carlista. Va ser cofundador de Societat Civil Catalana —tot i que en va acabar marxant— i Somatemps. Ha participat en homenatges del Terç de Requetès de Montserrat —cos militar carlí català que va lluitar al bàndol nacional durant la Guerra Civil. Pel que sembla, Barraycoa té una preferència per la missa tradicional en llatí i ha assistit a les que se celebren a la capella de Nostra Senyora de la Mercè i Sant Pere apòstol del carrer de Laforja, al barri barceloní de Galvany.

De la mà de Barraycoa s'accedeix al món integrista català, que està estretament vinculat a les plataformes polítiques unionistes nascudes per combatre el moviment independentista català. A banda de Societat Civil Catalana, Barraycoa ha centrat la seva activitat a Somatemps. En el millor mestratge de Canals, Somatemps adopta el discurs espanyolista catòlic que vindica una Catalunya espanyola justificada en Balmes i Torras i Bages —també anomenat catalanisme hispànic. Aquest és un discurs semblant al del lloc web anònim *Dolça Catalunya*. Borràs ha aconseguit de trobar el nom d'un dels impulsors d'aquest web a la llista de fundadors de Societat Civil Catalana, Guillermo Elizalde. Tant Germinans com Somatemps acostumen a fer difusió dels feridors i agres articles de *Dolça Catalunya*, usualment amb arguments *ad hominem* contra catalanistes i independentistes. Amb relativa freqüència, *Dolça Catalunya* publica articles de temàtica catòlica i segueix la mateixa línia conservadora que Germinans.

Tanmateix, el referent de l'integrisme català és el conglomerat d'organitzacions creades pel Padre Alba. El jesuïta José María Alba Cereceda va dedicar gran part de la seva vida a l'apostolat de les Congregacions Marianes. Va tenir una activitat organitzativa notable. Entre les associacions que va crear en destaquen la Unión Seglar de San Antonio María Claret (1969, amb el jesuïta Jaime Piulachs) i l'Asociación de la Inmaculada y San Luis Gonzaga. Amb l'obertura conciliar i el predomini eclesial progressista, Alba va utilitzar la seva estructura per retirar-se de la primera línia i crear una bombolla de catolicisme integrista. Així van néixer el Colegio Corazón Inmaculado de María (1984) a Sentmenat i la Sociedad Misionera de Cristo Rey (1994) —una congregació religiosa sacerdotal erigida canònicament a Conca pel bisbe José Guerra Campos. L'estructura integrista eclesial paral·lela ja era completa.

La missió del Padre Alba era la de preservar el nacionalcatolicisme franquista, això és, un model d'Església mi-

litantment antimodernista, una vinculació essencial amb l'espanyolisme, i una vida catòlica tradicional. Això no obstant, Alba va evitar d'entrar en les guerres litúrgiques i mai va fer bandera de la missa tradicional en llatí. A banda quedaria l'integrisme lefebvrià català. El representen els sacerdots ordenats al seminari suís de l'arquebisbe tradicionalista Marcel Lefebvre, a Écône. Són Juan Maria de Montagut i els germans José María i Jesús Mestre Roc —tots tres destinats a l'Amèrica del Sud. Els lefebvrians mantenen una capella privada a Sants, Barcelona.

El 2009, de la Unión Seglar —reclosa a Sentmenat i dins els límits del nou Bisbat de Terrassa— en va sortir una renovada marca blanca barcelonina: els Jóvenes de San José (JSJ). JSJ és una associació de fidels joves dedicats a l'assistència dels pobres. La seva perspectiva teològica s'imbueix del josefinisme de Francisco Canals i es resumeix en el lema *Ite ad Joseph* (Aneu a Josep). Dirigits per Marcos Vera, JSJ avui no amaga la seva filiació amb el món integrista del Padre Alba. A Barcelona organitzen la processó de Sant Josep dels Pobres fins al temple expiatori de la Sagrada Família, on habitualment són rebuts per l'arquebisbe. Martínez Sistach, necessitat d'omplir de contingut la basílica, va rebre de grat la manifestació pública més massiva de l'integrisme català. Avui són rebuts per Omella. Fins aleshores, les grans trobades integristes es restringien al temple expiatori del Sagrat Cor, al Tibidabo barceloní. El temple es troba a les mans dels salesians més conservadors de l'orde. JSJ ha participat en unes quantes activitats culturals del Sagrat Cor.

A banda de la processó a Barcelona, JSJ va realitzar pelegrinatges amb els seus pobres a l'abadia de Montserrat. L'ascensió al Sinaí dels catalans concloïa amb una missa tradicional en llatí a la basílica. Francesc Espinar, membre de Germinans, va ser el sacerdot celebrant durant uns anys. El 2014, JSJ va comptar amb el cardenal americà Raymond Leo Burke. Burke és el cap visible de l'oposició conservadora al papa Francesc i ha estat apartat de tot càrrec de poder a la cúria vaticana. En la seva visita amb JSJ, Burke va celebrar una missa pontifical tradicional a l'altar major de la basílica montserratina.

El món catòlic conservador de Germinans i grups i organitzacions afins ha rebut un gran suport des d'Espanya. Plataformes de natura semblant com Infocatólica de Luis Fernando Pérez Bustamante o Infovaticana de Gabriel Ariza han amplificat l'abast de Germinans i les accions del catolicisme conservador. Un dels pilars espanyols de Germinans ha estat i és Francisco José Fernández de la Cigoña i el seu popular blog sobre informació, rumors i atacs eclesials. En la sortida a la palestra política del catolicisme conservador espanyol, el conglomerat d'organitzacions d'Ignacio Arsuaga ha estat de gran importància —especialment *HazteOir* i la seva fundació CitizenGO. Arsuaga ha estat l'ànima de les campanyes contra l'avortament i el matrimoni homosexual iniciades durant els governs de Rodríguez Zapatero. Arsuaga també ha estat vinculat a l'hermètica organització catòlica mexicana El Yunque. Dedicada a la infiltració del poder polític, El Yunque ha estat al darrere de les grans controvèrsies religioses d'Espanya en el nou mil·lenni. La investigació periodística i la gran tasca de l'historiador Santiago Mata han destapat la influència d'El Yunque a l'Estat espanyol i la situació incòmoda en la qual ha posat tot l'episcopat espanyol.

Per bé que el poder oficial de la jerarquia catòlica tendeixi al centre moderat, el progressisme catòlic s'esllangueix ràpidament del panorama eclesial català. Desorganitzat i delmat generacionalment, els catòlics progressistes van perdent poder i influència —fins i tot en l'empenta social actual del papa Francesc. Per contra, el món catòlic conservador està fortament organitzat, amb plataformes actives i de gran èxit. Les seves organitzacions, creades en la supervivència resistencial, mantenen un nombre d'actius i van provant els assalts públics, com és el cas de Jóvenes de San José i la seva matriu en Unión Seglar.

És possible que el catolicisme conservador hagi perdut el moment que va tenir amb Benet XVI. Francesc, amb tot el seu radicalisme estètic, ha servit per nodrir de discurs social progressista un centre catòlic oscil·lant. Aquest centre és, en el fons, qui acaba absorbint el rumb final de l'Església. D'ençà del Concili Vaticà II, Catalunya ha tingut un rumb progressista dins la gran secularització social i comprensió liberal de la religió. Avui el centre ha adoptat formes més conservadores. La gran xarxa conservadora i integrista catalana té la força per a l'assalt final. •